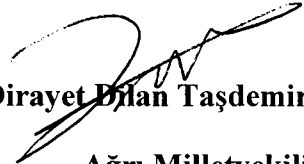

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Vedat BİLGİN* tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dirayet Bıran Taşdemir
Ağrı Milletvekili

Partimiz HDP'nin "Kadın Yoksulluğuna Hayır" kampanyası kapsamında birçok ilde yüzlerce kadınla buluşarak, kadınların eşitsiz koşullarda çalıştırıldığı, emeklerinin sömürüldüğüne şahit olduk. Kadınların yaşamın her alanında karşı karşıya kaldığı eşitsizlik ve ayrımcılık Covid-19 döneminde çalışma yaşamında daha da belirgin hale gelmiştir. TÜİK verilerine göre toplam iş gücü son bir yılda 1 milyon 406 bin azalarak 32 milyon 477 binden 31 milyon 71 bine gerilemiştir. İstihdam edilen kadın işçiler arasında ise güvencesizlik en temel sorun olarak görülmektedir. Kadınlar erkeklerle aynı saatlerde çalıştıkları halde daha az ücret almakta böylelikle ücret eşitsizliği ortaya çıkmaktadır. Gerek kamusal alanda, gerekse özel sektörde yoksulluğun en ağır şeklini yine kadınların yaşadığı görülmektedir. Koçer kadınlar kadar onlarla birlikte yaylalara gitmek zorunda kalan çocuklar da kadın yoksulluğunun bedeli ödemektedirler. Yaylalarda elektrik, su, internetin olmaması kadınların koçerlik yaşamını zorlaştırdığı gibi çocukların da eğitiminden geri kalmasına sebep olmaktadır. Valiliklerin getirmiş oldukları yayla yasakları da halkı ekonomik olarak çok zorlamaktadır.

Ev içi emeği yok sayılan kadınlar çalışmak için dışarı çıktığı zaman da emek sömürüsüyle karşılaşmaktadır. Mevsimlik tarım işçisi olarak gittikleri yerlerde ırkçı saldırılara uğradıkları gibi, cinsel istismara ve şiddete uğramaktadırlar.

Ucuz emek gücü olarak görülen kadınlarda kayıt dışı çalışma oranı erkeklerinkine göre çok daha fazladır. Tarlada gün boyunca çalıştıkları halde, ev işlerinin devamı olan yemek,

çamaşır, bulaşık, temizlik, çocuk bakımı gibi pek çok iş de kadın işçilerce yapılmaktadır. Tarım işçisi kadınlar hijyen olmayan koşullardan dolayı birçok bulaşıcı hastalığa yakalanmaktadırlar. Ayrıca riskli gebelik doğum öncesi ve sonrası bakım alamadıkları için istemsiz düşükler, ölü doğumlar ve gebelik ile ilgili sağlık problemlerini, sağlık güvenceleri olmadığı için çadırlarda ilkel yöntemlerle tedavi etmeye çalışmaktadırlar. Kadın iş gücü ve istihdamının arttırılması ve eşitlikçi politika üretme, tüm sosyal devletlerde öncelikli hedefler arasında yer alırken, açıklanan raporlarda da görüleceği üzere Türkiye bu konuda oldukça geridedir. Cinsiyetçi sömürü iş politikalarının neden olduğu bu sorunlar, pandemi ile birlikte daha yakıcı bir hal almış ve kadınlar güvencesiz ve kayıt dışı çalışmaya mecbur bırakılmışlardır.

Bu bağlamda;

- 1) Kadın yoksulluğunu ve işsizliğini giderilmesine ilişkin Bakanlığınızca ne tür önlemler alınmıştır?
- 2) Pandemiyle beraber giderek derinleşen kadın yoksulluğuna yönelik iş ve gelir kaybının önlenmesi için özel önlemler geliştirilecek midir?
- 3) Kadın tarım işçilerin çalışma saatleri erkeklerle aynı olmasına rağmen, erkek işçilere göre daha düşük ücret almalarının yasal dayanağı nedir? Cinsiyete dayalı ücret eşitsizliğini ortadan kaldırmak ve cinsiyet ayrımcılığı ile mücadele etmek için girişimleriniz olacak mıdır? Bu konuda denetleyici mekanizmalarınız var mıdır?
- 4) Yaşadıkları ilin özgünlüklerine göre kadınlara yönelik iş imkânları oluşturma, kooperatifler ve atölyeler kurma gibi planlarınız var mıdır?
- 5) Güvencesiz çalıştırılan mevsimlik kadın tarım işçilere yönelik ekonomik ve sosyal destek sağlanması planlanmakta mıdır? Kayıt dışı çalıştırılmanın önüne geçmeye yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 6) Kadınları çalışma yaşamı dışına iten politikaların değiştirilmesi ve eşitlikçi politikaların geliştirilmesi için Bakanlığınız tarafından ne tür önlemler alınmaktadır?